

Vedlegg 1

Statens legemiddelverk
Att: Helga Festøy
Sven Oftedals vei 6
0950 Oslo

21. november 2008

Innspill fra Apotekgruppen om apotekeierskap

Apotekgruppen viser til henvendelse fra Legemiddelverket der vi er bedt om å kommentere bestemmelsene for apotekeierskap.

Apotekgruppen representerer 30 kjedeuavhengige apotek. Gruppens medlemmer er selvstendige apotekere. Apotekgruppen er opptatt av at rammebetingelsene skal være mest mulig like for alle kategorier av apotekeiere.

Vertikal integrasjon mellom grossister og apotekkjeder gjør at uavhengige apotek har svakere rammebetingelser enn kjedeapotek. Det skyldes bl.a. at kjedeapotekene kan hente ut fortjeneste i flere handelsledd, mens kjedeuavhengige apotek utelukkende må tjene penger på apotekdriften. Videre svekkes våre rammebetingelser av at vi er tvunget til å kjøpe legemidler fra våre konkurrenter. Det setter oss i en dårligere situasjon enn kjedeapotekene.

Gjentatte prisundersøkelser har vist at flere av våre medlemmer holder lavere priser enn kjedeapotekene på original, generika og OTC, hvilket selvsagt er til glede for pasientene. Skal vi kunne fortsette å gjøre det er det viktig at rammebetingelsen for apotekvirksomhet ikke dreies ytterligere i favør av kjedeapotekene på bekostning av kjedeuavhengige apotek.

Dagens vertikale integrasjon mellom grossister og apotek oppleves som nevnt som problematisk for oss. Dersom det åpnes for ytterligere former for vertikal integrasjon (total integrasjon) der også tilvirkere kan eie apotek, vil forholdene bli vesentlig forverret. Det åpnes for svært mektige konstellasjoner bestående av produsenter, grossister og apotek. Spesielt frykter vi at det vil bli vanskeligere å få gode innkjøpsbetingelser hvis generikaleverandørene kommer sterkere inn på eiersiden i apotekkjedene. Man vil da kunne få lukkede handelsledd som gjør at det blir vanskelig for aktører som kun driver apotek å få fornuftige leveringsbetingelser.

Et viktig element knyttet til dette er forbudet mot såkalte egne varemerker. Egne varemerker gir apotekkjedene en mulighet til å tilby eksklusive lavprisprodukter som andre aktører ikke får tilgang til på samme vilkår. Dette problemet eksisterer allerede på handelsvarer, der kjedene har sine egne varemerker som de gjennom stordriftsfordeler kan tilby til priser som det er vanskelig for andre å kunne konkurrere med. Det vil være svært uheldig om kjedene får

anledning til å selge egne varemerker for legemidler. Først og fremst tror vi at egne varemerker vil komme på OTC-området. OTC-området er det området der vi pr. i dag kan tilby kjedene best konkurranse. Egne varemerker med tilhørende stordriftsfordeler, internprising etc. vil ødelegge den muligheten for oss. Av den grunn mener vi at apotekeiere fortsatt ikke bør ha anledning til å eie egne varemerker for legemidler.

Vi vil i denne sammenheng også vise til omtale av egne varemerker i Legemiddelmeldingen (St. meld. nr. 18 (2004-2005)). Departementet peker der på at egne varemerker innebærer at apotekkjedene overtar rollen som leverandører ved at de selv eier eller markedsfører produktet. HOD anfører tre årsaker til at slik rollesammenblanding er uheldig:

1. Forbrukernes tillit til apoteknæringen som en objektiv og uavhengig faghandel for legemidler kan svekkes
2. Konkurransen på generikamarkedet kan svekkes fordi andre leverandører vanskeligere kan konkurrere med kjedens egne varemerker
3. Konkurransen mellom apotek svekkes ved at det skapes bindinger mellom kunden og det kjedespesifikke legemidlet. Egne varemerker på OTC området kan føre til at kjedene setter opp prisene på andre merker.

Apotekgruppen slutter seg fullt og helt til Legemiddelmeldingen her. Disse argumentene er like gyldige i dag som de var i 2005. Vi er spesielt opptatt av at befolkningen skal ha tillit til apotek som nøytral faghandel. Apotekgruppens medlemmer er veldig opptatt av å sette det farmasifaglige i sentrum og være mest mulig produkt og produsentnøytrale i vår veiledning av kundene. Det mener vi at også kjedeapotek bør være. Egne varemerker kan bidra til å skape andre insentiver i møtet med kunden. For at kundene fortsatt skal ha tillit til apotekkanalen, er det derfor viktig at det ikke åpnes for verken egne varemerker eller for at industrielle tilvirkere kan eie apotek.

Med vennlig hilsen

Felix Ally

Apotekgruppen
styreleder

Kopi:

Helse- og omsorgsdepartementet
Konkurransetilsynet